

Verhoog arbeidsparticipatie door verplichte werkscan

In deze rubriek geeft een lezer op persoonlijke titel zijn of haar mening over een onderwerp dat de verzekeringsbedrijfstak raakt. Dit keer: **Monique Klompé** over de noodzaak van een hogere arbeidsparticipatie. Haar advies: stel een individuele 'werkscan' verplicht, waarbij werknemers een advies krijgen over hun arbeidsvitaliteit.

In de jaren tachtig en negentig was het werkveld van de arbeidsdeskundige dat van mens, werk en inkomen. De focus lag vooral op inkomen, voorzieningen, rechtmatigheid en claimbeoordeling. Sinds de hervormingen in de sociale zekerheid moeten arbeidsdeskundigen echter van een veel 'bredere' markt thuis zijn: ze moeten expert zijn op het gebied van preventie van verzuim en uitval en re-integratie. Arbeidsdeskundigen zijn de enige beroepsgroep die werken in het brede veld van de sociale zekerheid: zij werken bij verzekeraars, arbodiensten, re-integratiebedrijven, bedrijven en gemeenten, maar ook in de eerstelijnszorg, bij Justitie en bij pensioenfondsen. Wij kunnen dus met recht onze expertise aanbieden en oplossingen aandragen voor het grootste maatschappelijke probleem van de komende jaren: een lage en teruglopende arbeidsparticipatie. Veranderingen in arbeid, arbeidsmarkt en beleving van arbeid hebben directe gevolgen voor de inzetbaarheid en belastbaarheid van mensen. Eigenschappen die nu nog als beperkingen gelden, zijn dat in de toekomst wellicht niet meer. Andersom kunnen nieuwe eisen en andere kennis en vaardigheden de opmaat zijn voor nieuwe arbeidsrisico's, beperkingen en beroepsziekten. De fundamentele opgave van de arbeidsdeskundige blijft bij dit alles

ongewijzigd: hoe voorkomen, beoordelen en herstellen we nu en straks de individuele disbalans in mens, werk en inkomen? Hoe zorgen we dat zoveel mogelijk mensen naar vermogen blijven werken?

Oplossing: preventie

Wij hebben als beroepsgroep actief deelgenomen aan het debat over verhoging van de AOW-leeftijd. Langer werken moet leiden tot hogere arbeidsparticipatie. Omdat de belastbaarheid per individu verschilt (en omdat steeds meer mensen zzp'er zijn of volgens flexibele contracten werken) is het zaak om juist individuele leden van de beroepsbevolking te ondersteunen bij het bewaken van hun belastbaarheid en inzetbaarheid. Als mensen de plicht hebben te participeren, moeten ze ook de middelen hebben dit voor zichzelf optimaal vorm te geven. In ruil voor een hogere pensioenleeftijd zou de overheid dit samen met sociale partners, fiscus en zorgverzekeraars moeten faciliteren.

Wij pleiten daarom voor een individuele werkscan voor iedereen. Een periodiek advies – ten minste elke vijf jaar – waar iedere Nederlander die werkt of zou willen werken, gebruik van kan maken. Te beginnen op jonge leeftijd en voor iedere (potentieel) werkende, dus ook zelfstandigen en mensen met een uitkering. Zo'n check op

arbeidsvitaliteit en gezondheid kan inzichtelijk maken hoe het staat het met iemands 'arbeids-geschiktheid' en biedt handreikingen om gezond en vitaal te blijven. De check zet aan tot nadenken over (verandering in) loopbaan, taken, arbeidsbelasting en leefpatronen en wordt uitgevoerd door arbeidsdeskundigen. Zij kunnen preventief inschatten wanneer (groepen) werknemers en werkzoekenden een loopbaanwissel moeten nemen c.q. waar kansen op geschikt werk liggen.

Waarom een nieuwe aanpak?

Bedrijven zijn sterk bezig met de inzetbaarheid van medewerkers. Het onderwerp wordt vaak benaderd vanuit een collectiviteit. Daarvoor gebruiken bedrijven diverse meetinstrumenten als RIE, PAGO en WAI. Gestart wordt bij de groep en vervolgens worden weer maatregelen getroffen die de hele groep aangaan. De werkscan gaat niet uit van de collectiviteit, maar start bij het individu en gaat uit van de voor hem beïnvloedbare factoren. Werk en werkgever moeten niet worden gezien als boosdoener, maar als een gegeven. Wat moet je zelf doen om ook in de toekomst goed aan het werk te kunnen zijn? Het is een moment van bezinning en reflectie, ondersteund vanuit instrumenten en een deskundige op het terrein van arbeid. Hierbij komen alle facetten van het leven aan de orde: een holistische benadering.

Monique Klompé is voorzitter van de Nederlandse Vereniging van Arbeidsdeskundigen